

Arartekoaren 2023R-3300-23 Ebazpena, 2023ko abenduaren 28koa. Horren bidez, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailari gomendatzen zaio berrius dezala Gaztelagun programaren alokairurako laguntza batengatik sortutako zenbatekoa.

Aurrekariak

1. Arartekoak herritar baten kexa izapidetzea onartu zuen. Kexan, herritarrak adierazi zuen ez zegoela ados Gaztelagun programaren etxebizitza-alokairurako laguntzaren sortzapen-datarekin.

Zehazki, kexagileak Arartekoari jakinarazi zion 2022ko maiatzaren 30an alokairurako dirulaguntza aitortzeko eskatu zuela telematikoki. Horretarako, eskaera behar bezala bete zuen eta eskatutako dokumentazioa erantsi zuen.

Alde horretatik, laguntza aitortzeko eskaera formalizatu ondoren, egiaztagiri bat lortu zuen, eta, aurkeztu zuela egiaztatzeaz gain, espediente-zenbakiaren berri eman zuen, bai eta administrazioak administrazio-prozeduraren ebazpena ebatzi eta jakinarazteko epea 2022ko abuztuaren 30ean amaitzen zela ere.

Hala ere, 2022ko azaroaren 10ean, Alokabide sozietate publikoko Arreta eta Prestazioen Zuzendaritzak eskaera elektronikoki zuzentzeko eskatu zuen, 2021eko otsailaren 10ean sinatutako errentamendu-kontratuaren 6., 7. eta 8. orrialdeak falta zirela egiaztatuta.

2022ko azaroaren 11n bertan, kexagileak behar bezala erantzun zion egindako eskaerari, eta berriro aurkeztu zuen errentamendu-kontratua. Nolanahi ere, 7. eta 8. orrialdeak inbentarioari zegozkiola adierazi zuen.

2. 2022ko abenduaren 19an, Gipuzkoako Etxebizitzako lurralde ordezkariak dirulaguntza emateko ebazpena sinatu zuen. Hala ere, hartutako erabakia ez zen kexagilearen esku jarri 2023ko urtarrilaren 3ra arte. Hau da, Gipuzkoako Etxebizitzako lurralde-ordezkariak ez zuen ebazpenik eman eta ebazpena jakinarazi, formalizatu eta 7 hilabete baino gehiagora arte.

Nolanahi ere, sortzapen-data ezarri zen, 2022ko abenduaren 1a.

3. Hain zuzen ere, ezarritako eragin-datarekin ados ez zegoenez, kexaren sustatzailea telefonoz jarri zen harremanetan Alokabide sozietate publikoko langileekin, izapidetzean berandutzearen arrazoiari erantzun bat emateko, eta laguntza ekonomikoaren sortzapenaren eragin-data 2022ko abenduaren 1ean finkatu zelako.

Horrela, sozietate publikoko langileek bidalitako orientazioei jarraituz, mezu elektronikoki bat bidali zion gaztelagun@alokabide.eus helbidera, eta gora jotzeko errekurtsioa erantsi zuen.

Idazkian, kexagileak behin eta berriz adierazi zuen ez zela bidezkotzat jo eskaera formalizatu eta 5 hilabete baino gehiagora bidalitako zuzenketa-errekerimendua. Ondorioz, laguntza ekonomikoa onartzeko eskatu zuen, 2022ko ekainaren 1etik aurrerako ondorioekin.

Era berean, zalantzan jarri zuen laguntza izapidetzean justifikaziorik gabe berandutzea, bai eta isiltasunaren ezespenaren zentzua finkatzeak dakarren baldintzatzailea ere, laguntza izapidetzean gehiegi atzeratzea ahalbidetzen baitu, Administrazioarentzat itxurazko ondorio juridikorik gabe.

Horregatik guztiagatik, adierazi zuen bere eskaerari ez zitzaiola behar bezala erantzun, eta horrek kalte ekonomikoa eragin ziola, eta ez zuela zertan jasan.

4. Erantzun gisa, 2023ko urtarrilaren 5ean, kexaren sustatzaileak berretsi egin zuen Alokabidek Gaztelagun izenarekin duen gora jotzeko errekurtsua posta elektronikoz jaso zuela. Hain zuzen ere, eduki hau izan zuen:

- *"Kaixo (...),*

Zuk egindako helegitea jaso dugu. Gure zerbitzu juridikoei bideratzen dugu."

Hala ere, errekurtsuari erantzuna berandu eman zitzaionez, kexagileak berriro ekin zion posta elektronikoz, eta izapidetze-egoerari buruzko informazioa eskatu zuen.

2023ko urriaren 5ean, jarri eta 9 hilabetera, mezu elektroniko bat jaso zuen, honako hau jakinarazteko:

- *"Kaixo, (...)*

Laster jasoko duzu errekurtsuaren ebazpena.

Barkatu eragozpenak."

5. Azaldutako egitateak ikusita, 2023ko azaroaren 6an, Arartekoak lankidetz- eskaera igorri zuen Eusko Jaurlaritzaren Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailera.

Idazkian Arartekoak informazioa eskatu zuen Alokabide sozietate publikoak Gaztelagun programaren alokairurako dirulaguntza izapidetzean egindako jarduketei buruz.

Era berean, Arartekoak eskaera izapidetzean izandako atzerapenaren arrazoiak azaltzeko eskatu zuen, baita, halakorik balego, kexagileari jakinarazitako zuzenketa-errekerimenduen berri emateko ere.

Azkenik, Arartekoak espedienteko dokumentu guztien kopia bidaltzeko eskatu zuen.

6. Egindako informazio-eskaerari erantzunez, 2023ko azaroaren 23an sartu zen erakunde honetako erregistroan Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraioetako sailburuaren kabineteko zuzendariaren erantzuna, eta 2023ko azaroaren 15ean Alokabide sozietate publikoko Arreta, Etxebizitza Mobilizazio eta Prestazioen Arloko zuzendariak egindako txosten bat erantsi zaio.

Era berean, sailak USB memoria bat aurkeztu du kexagilearen espedientearen kopia osoarekin.

Laburbilduz, Alokabidek berretsi du kexagileak 2022ko maiatzaren 30ean eskatu zuela dirulaguntza aitortzeko. Hala ere, azaldu du eskabidea eta aurkeztutako dokumentazioa aztertu zirenean sozietate publikoak egiaztatu zuela errentamendu-kontratuari azken orriak falta zitzaizkiola. Horregatik, ulertu zuten ezin zutela *"el citado documento como un documento válido"* kontuan hartu, eta eskaera 2022ko azaroaren 10ean zuzentzeko eskatu zuten.

Ondorioz, Alokabideren Arreta, Etxebizitza Mobilizazio eta Prestazioen Arloko Zuzendaritzak balioetsi zuen, kexagileak 2022ko azaroaren 11n behar bezala erantzun ondoren, Gipuzkoako Etxebizitzako lurralde-ordezkariek prestazioa aitortu behar zuela 2022ko abenduaren 1eko sortzapen-datarekin.

Laguntzen eskabideak izapidetzean gehiegi berandutzeari dagokionez, txostenak aurreko kexatan adierazitakora jotzen du, eta honako hau adierazten du:

- *"...debido a la situación creada por el elevadísimo número de solicitudes pendientes de empezar a tramitar a la entrada en vigor de la Orden Gaztelagun, el expediente que nos ocupa se comenzó a tramitar con demora."*

Azkenik, kexagileak 2023ko urtarrilean posta elektronikoz jarritako gora jotzeko errekurtsorearen izapidetze-egoerari dagokionez, Alokabideko Arreta, Etxebizitza Mobilizazio eta Prestazioen Arloko zuzendariak honako hau jakinarazi dio Arartekoari:

- *"...dicho trámite ha finalizado y consta notificación con fecha de 3 de noviembre de 2023 de la resolución, la cual tiene carácter desestimatorio de las peticiones del reclamante."*

Horri dagokionez, bidalitako erantzunak Etxebizitzako sailburuordeak 2023ko azaroaren 3an hartutako ebazpenaren kopia bat ere jasotzen du. Ebazpen horretan berretsi egiten da Gipuzkoako Etxebizitzako lurralde ordezkariek eta Alokabide sozietate publikoak hartutako erabakia, hau da, laguntza ekonomikoa sortzeko data 2022ko abenduaren 1a dela, eta ez ekainaren 1a.

7. Hortaz, egitate eta zuzenbide-oinarri nahikoak daudela uste dugunez, honako gogoeta hauek egin ditugu:

Gogoetak

1. Giza eskubideen nazioarteko ordenamendu juridikoak etxebizitza duin eta egokia izateko eskubidea gizarte-kohesiorako eta bizitza independenterako oinarritzko elementu gisa eratzten du, pertsonen eta haien familien bizi-baldintzak hobetzeari lotuta¹.

Izan ere, etxebizitza bat eskuratzea oinarritzko baldintza da bizitza duina izateko eskubidea bermatzeko.

Beraz, beharrezkoa da administrazio publiko guztiek, maila guztietan eta aurreikusitako eskumen-banaketa behar bezala betez², herritarren etxebizitza duin eta egokia izateko eskubidea gauzatzeko eta ohiko etxebizitza baten erabilerari eta gozamenari lotutako oinarritzko eskubideak modu eraginkorrean bermatzeko jarduera guztiak egitea³.

2. Zentzu horretan, 2018-2020 aldirako Etxebizitzaren Gida Planak⁴ berariaz ezarri zuen gazteen emantzipazioa sustatzera bideratutako formula eta neurri berriak garatzeko beharrezana.

Horrenbestez, Eusko Jaurlaritzako Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Sailak Gaztelagun programaren alokairurako laguntzak lehenengo aldiz arautu zituzten oinarriak onetsi zituen 2018ko abenduaren 18an. 2019ko urtarrilaren 1ean jarri ziren indarrean, eta, hasiera batean, 2019, 2020 eta 2021eko ekitaldietarako dirulaguntzen aldi baterako programa gisa mugatu zen, zeuden aurrekontu-baliabideak kontuan hartuta.

Nolanahi ere, ikusita gazteen etxebizitza-premia gero eta handiagoa dela, etxebizitza-parke publiko eskasa dagoela eta merkatu librean dauden etxebizitzak eskuratzeko zailtasunak daudela, 2022ko apirilaren 26ko Aginduak behin betiko bihurtu zituen Gaztelagun programaren alokairurako laguntzak.

---

¹ Etxebizitza duin eta egokia izateko eskubidea honako arau-testu hauetan dago araututa nazioartean: Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, 1948ko abenduaren 10ekoa (25.1 artikulua), hala nola Eskubide Ekonomiko, Sozial eta Kulturalen Nazioarteko Ituna, 1966ko abenduaren 16koa (11.1 artikulua), Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutuna (34.3 artikulua), edo Europako Gutun Sozial berrikusia bera (31. artikulua).

² Espainiako Konstituzioaren 148.1.3 artikulua eta Euskal Autonomia Erkidegoko Autonomia Estatutuari buruzko abenduaren 18ko 3/1979 Lege Organikoaren 10.31 artikulua aurreikusten dutenez, etxebizitzaren arloko eskumen eskusiboa Euskal Autonomia Erkidegoari dagokio.

³ **Europar Batasuneko Justizia Auzitegia.** Besteak beste, 2013ko martxoaren 14ko epaia (C-415/11) eta 2016ko abenduaren 21eko epaia (Sala Nagusia; gai metatuak: C-154/2015, C-307/2015 eta C-308/2015).

⁴ **Eusko Jaurlaritzaren Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Saila.** 2018- 2022 Gida Plana. Eskuragarri hemen: https://www.etxebide.euskadi.eus/x39-ovad01/eu/contenidos/informacion/ovv_pdv_2018_2020/eu_def/index.shtml

Horri dagokionez, kontuan hartu behar da Gazteen Euskal Behatokiak azterlan bat argitaratu zuela 2022ko abenduaren 27an⁵. Azterlan horretan ondorioztatzen denez, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailaren Alokairu Merkatuaren Estatistikak jasotzen duen gordailututako alokairu-kontratuen fidantzen batez besteko zenbatekoa kontuan hartuta, EAEn 18-34 urteko gazte soldatadun batek soldataren % 51,1 gastatu behar du alokairuan.

Gainera, azterlanak agerian uzten du esfortzu bereziki nabarmena egiten dutela 25 urtetik beherakoek, hileko soldataren % 72,6 gastatu behar baitute alokairua ordaintzeko.

3. Aurretik azaldutakoa ikusita, eta gazteek etxebizitza bat eskuratzeko orduan dituzten zailtasun handiak kontuan hartuta, Arartekoak positiboko baloratzen ditu Eusko Jaurlaritzaren Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak esparru horretan hartu dituen sustapen-neurriak, emantzipazioan laguntzeko helburua duten aldetik.

Alabaina, Gaztelagun programaren alokairurako laguntzen erregulazioa eta laguntzok izapidetzeko atzerapena oztopo handia izaten ari dira programa horrek dituen helburuak guztiz lortu ahal izateko.

4. Arartekoak egiaztatu du Alokabide sozietate publikoa dela, administrazio-zuzenbidearen mende, Gaztelagun programaren alokairurako laguntzaren izapidea behar bezala bultzatzeko arduraduna. Izan ere, 2022ko apirilaren 26ko Aginduaren 9.2 artikulua erakunde laguntzailearen izaera aitortzen dio, eta honako jarduketa hauek esleitzen dizkio:

- *“Aurrez aurreko informazio, orientabide eta aholkularitza indibidualizatua ematea, interesdunek eskabideak behar bezala bete ahal izan ditzaten, behar den dokumentazioa erantsita.*
- *Eskabideak jasotzea eta baldintzak betetzen direla ziurtatzea.*
- *Etxebizitzako lurralde-ordezkaritari eskaeren ebazpena eta ebazpenaren edozein aldaketa proposatzea.*
- *Laguntzak ordaintzea.*
- *Pertsona onuradunek eginbeharrak betetzen dituztela ziurtatzea”.*

Hala ere, adierazitakoari dagokionez, Arartekoak gogorarazi du Euskadiko Aholku Batzorde Juridikoak aukera izan zuela jada 18/2007 irizpenean erakunde

---

⁵ **Gazteen Euskal Behatokia - Observatorio Vasco de la Juventud.** Emantzipazioaren kostua Euskadin 2021ean. Eskuragarri hemen: <https://www.euskadi.eus/eusko-jaurlaritza/-/egb-emantzipazioa/>

laguntzaileei esleitutako zereginei buruzko iritzia emateko. Une hartan, egindako azterketak ohartarazi zuen ahal publikoak erabili ezin dituzten erakunde laguntzaileek:

- *"no podrán ejercer las funciones estrictamente administrativas como son otorgar plena relevancia jurídica a la fecha de recepción de solicitudes (artículo 38.4 LRJPAC), requerir la subsanación de solicitudes (artículo 71 LRJPAC) y notificar actos administrativos (artículo 58 y siguientes LRJPAC). Dichas funciones solo pueden ser desempeñadas por órganos administrativos o personal funcionario a su disposición."*⁶

Azaldutakoa gorabehera, Arartekoak egiaztatu du Alokabide sozietate publikoaren zeregina, praktikan, 2022ko apirilaren 26ko Aginduan jasotako jarduketetatik harago doala, eta berez *"organo izapidegilea"* dela Gaztelagun programaren alokairurako laguntzak izapidetzean.

Orain arte azaldutakoaren erakusgarri da erantzun-txostena Alokabideko Arreta, Etxebizitza Mobilizazio eta Prestazioen Arloak osorik egin izana, eta, besteak beste, honako agiri hauek aurkeztu dizkio: zuzentzeko errekerimendua egin eta jakinarazi izanaren egiaztapena eta kexaren sustatzaileak jarritako gora jotzeko errekurtsioa ezesteko Etxebizitzako sailburuordeari egindako proposamenaren txosten tekniko laburra.

5. Hain zuzen ere, Arartekoak, azaroaren 11ko 2022R-1393-21 Ebazpenean⁷ eta abuztuaren 8ko 2023R-1137-23 Ebazpenean⁸, iritzia eman ahal izan zuen Alokabide sozietate publikoari dirulaguntzak izapidetzeko esleitutako eginkizunei buruz.

Hasteko, gogorarazi behar da urtarrilaren 19ko 11/2021 Dekretuak zehazten duela Etxebizitza Sailburuordetzari dagokiola Visesa eta Alokabide sozietate publikoek garatutako jarduerak koordinatzea eta kontrolatzea⁹.

Izan ere, Alokabide erabat publikoa den kapital-sozietate bat da. Horretarako, martxoaren 29ko 65/2011 Dekretuarekin¹⁰ eta abenduaren 9ko 230/2014

⁶ **Euskadiko Aholkularitza Juridikoaren Batzordea.** 18/2007 irizpena. 144/2006 kontsulta, Arte Plastikoen eta Diseinuko prestakuntza-zikloetan praktikaldia enpresetan, estudioetan edo tailerretan egiteko fasea arautzen duen dekretu-proiektuari buruzkoa. Eskuragarri hemen: www.comisionjuridica.euskadi.eus

⁷ **Arartekoa.** Arartekoaren 2022R-1393-21 Ebazpena, 2022ko azaroaren 11koa. Horren bidez, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailari gomendatzen dio berrikus dezala Alokabide sozietate publikoak bizitegi-bazterketa larrian daudenentzako alokairu-laguntzen deialdi batean egindako jarduketa. Hemen eskuragarri: www.ararteko.eus

⁸ **Arartekoa.** Arartekoaren 2023R-1137-23 Ebazpena, 2023ko abuztuaren 8koa. Honen bidez, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailari gomendatzen zaio berrikus dezala Gaztelagun programaren alokairurako laguntza batengatik sortutako zenbatekoa. Hemen eskuragarri: www.ararteko.eus

⁹ **Eusko Jaurlaritzaren Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Saila.** Urtarrilaren 19ko 11/2021 Dekretua. Horren bidez ezartzen da Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Sailaren egitura organikoa eta funtzionala. Eskuragarri hemen: EHAA, 21. zk., 2021eko urtarrilaren 29koa.

Dekretuak¹¹ aldatu zituen bere estatutuekin bat etorriz, EAeko administrazio orokorreko sailen eta gainerako erakundeen bitarteko propio instrumental eta zerbitzu tekniko gisa eratu zen, eta horiek agindu ahal dute beren gizarte xedearekin lotutako lanak, zerbitzuak eta jarduketak egitea, baldin eta administrazio ahalak egikaritzen ez badira.

Zehazkiago, Arartekoak egiaztatu du Alokabideren estatutuen 2.1 artikulua berariaz debekatzen diola sozietate publiko honi edozein administrazio-ahal egikaritzea, besteak beste, zuzenketak eskatzea eta jakinaraztea.

Horri dagokionez, gogorarazi behar da Estatu Kontseiluaren doktrinak zehaztu zuela dirulaguntzaren kontzeptua objektiboa dela, eta edonola ere, administrazio-ahal bat egikaritzea dela¹².

Kasu horretan, Arartekoak berriz ere egiaztatu du, arestian azaldutakoa gorabehera, sozietate publikoa, organo izapidegile gisa, administrazio-ahal bat egikaritzen ari dela Gaztelagun programako etxebizitzaren alokairurako dirulaguntzak izapidetzeko. Sozietatearen estatutuek ahal hori egikaritzea debekatzen diote Alokabideri, aurretik jadanik aipatu den bezala.

6. Gai hori aztertzean, Arartekoak ondo ezagutzen du Auzitegi Gorenak apirilaren 12ko 469/2023 Epaian¹³ ezarritako azken jurisprudentzia. Erabilitako argudio juridikoa zalantzan jarri bada ere¹⁴, azpimarratu behar da aipatutako erabaki judizialean jasotako gertakarien kontaketa ez datorrela bat kexa honetan aztertutakoarekin.

Auzitegi gorenaren irizpenean adierazitakoaren kontra, ebazpen honetan aztertu den kasuan Alokabide ez da mugatzen laguntza zehatz bat edota egoeraren araberako laguntza bat ematera. Izan ere, organo izapidegile gisa dituen ahalmenak jarduketa guztietara hedatzen dira, Gaztelagun programaren dirulaguntzak aitortzeko nahitaezko administrazio-prozedura agintzen, bideratzen eta bultzatzen baitu.

---

¹⁰ **Eusko Jaurlaritzako Etxebizitza, Obra Publiko eta Garraio eta Ekonomia eta Ogasun Sailak.** Martxoaren 29ko 65/2011 Dekretua, Euskadiko Autonomia Erkidegoarena, Alokabide SA sozietate publikoan partaidetzak sortu eta eskuratzeko. Eskuragarri hemen: EHAA, 64. zk., 2011ko apirilaren 1ekoa.

¹¹ **Eusko Jaurlaritzako Enplegu eta Gizarte Politika eta Ogasun eta Finantza Sailak.** Abenduaren 9ko 230/2014 Dekretua, Alokabide SA sozietate publikoaren estatutu sozialak aldatzea baimentzen duena. Eskuragarri hemen: EHAA, 241. zk., 2014ko abenduaren 18koa.

¹² **Estatu Kontseilua.** Dirulaguntzen Lege Orokorraren aurreproiektuaren irizpena. Espedientea: 1756/2003, ekainaren 26koa.

¹³ **Auzitegi Gorenak.** 469/2023 Epaia, apirilaren 12koa. [ECLI:ES:TS:2023:1613].

¹⁴ **José Ramón Chaves García.** Auzitegi Gorenak atak irekitzen dizkio sozietate publikoetako langile lan-kontratudunek administrazio-prozedurak kudeatzeari. Eskuragarri hemen: www.delajusticia.com

Hori dela eta, ez da ahaztu behar, lehen azaldu den bezala, Alokabide 2019ko urtarrilaren 1ean hasi zela laguntzen programa kudeatzen, eta eginkizun horiek urtero bete dituela, eta, gaur egun, programa iraunkorra dela.

Aipatutako epaiaren zentzuzko irakurketa egite aldera, eta harekin batera doan boto partikularra kontuan hartuta, Arartekoak bere uste osoa berretsi du: Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak Alokabide sozietate publikoari eska diezaiokeen laguntzak ez dio Alokabideri legez baimentzen Gaztelagun programa antolatzeke, bideratzeko eta bultzatzeko ia administrazio-ahal guztiak baliatzea.

7. Nolanahi ere, beste behin ere, Alokabide sozietate publikoari Gaztelagun programako laguntzak izapidetzeko esleitutako ahalmenei buruzko aurreko ondorioa azpimarratu ondoren, Arartekoak uste du beharrezkoa dela orain Alokabide sozietate publikoaren Arreta, Etxebizitza Mobilizazio eta Prestazioen Arloko Zuzendaritzak egindako izapidetzeari erreparatzea.

2022ko apirilaren 26ko Aginduaren 5.4 artikulua, besteak beste, eskatzailea honako hau izateko beharra jasotzen du:

- *“Euskal Autonomia Erkidegoan kokatutako etxebizitza libre baten errentamendu-kontratuaren titularra izatea, norberaren izenean edo errentakide gisa, eta hori izatea beren ohiko etxebizitza”.*

Era berean, eskabidearekin batera aurkeztu beharreko agiriei dagokienez, 11.1 e) artikulua honako hau ezartzen du:

- *“Etxebizitzaren errentamendu-kontratuaren kopia. Agiri horretan, kontratugileen nortasuna, alokatutako finkaren identifikazioa, hitzartutako iraupena eta hasierako errenta adierazi beharko dira.”*

Bada, kexagileak 2023ko maiatzaren 30ean eskatu zuen dirulaguntza aitortzeko. Eskaeran, kexaren sustatzaileak errentatzailea identifikatu zuen, izen-abizenak eta nortasun-agiri nazionalaren zenbakia jarrita. Horri, errentan hartutako finkari, kontratuaren iraupenari eta hitzartutako errentaren zenbatekoari buruzko informazioa gehitu zion. Halaber, fidantza ordaindu izana eta 2022ko lehen sei hilabetei dagokien errenta banku-transferentzia bidez ordaindu izana egiaztatzen zuen egiaztagiria aurkeztu zuen. Are gehiago, bere kontratua Euskal Autonomia Erkidegoko Hiri Finken Errentamendu Kontratuen Erregistroan inskribatzeari buruzko eskaera elektronikoan egindako galderari, kexaren sustatzaileak baietz erantzun zion.

Azaldutakoa gorabehera, 2022ko maiatzaren 30ean entregatutako kontratuaren kopiak alderdien sinadura eta inbentarioa zegoen orria ez sartzeak eragin zuen Alokabide sozietate publikoaren Arreta, Etxebizitza Mobilizazio eta Prestazioen Arloko Zuzendaritzak eskaera osatu gabe zegoela uste izatea, eta, beraz, 5 hilabete baino gehiago geroago, 2022ko azaroaren 10ean, zuzentzeko eskatu zuen.

Egindako errekerimenduari erantzunez, 2022ko azaroaren 11n, egun bat geroago, kexagileak errentamendu-kontratua entregatu zuen berriro.

Hala eta guztiz ere, 2023ko urtarrilaren 3ra arte ez zuen Gipuzkoako Etxebizitzako lurralde ordezkariak kexaren sustatzailearen esku utzi egoitza elektronikoan dirulaguntza emateko ebazpena.

Testuinguru zehatz horretan, Arartekoak adierazi nahi du Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen (aurrerantzean, APEL) 40.2 artikulua berariaz aurreikusten duela:

- *“Jakinarazpena hamar eguneko epean egin beharko da, egintza ematen den egunetik zenbatuta...”.*

Hala ere, Arartekoak egiaztatu du Gipuzkoako Etxebizitzako lurralde ordezkariak 2023ko abenduaren 19an sinatutako ebazpena ez zela 2023ko urtarrilaren 3ra arte jakinarazi.

Nolanahi ere, 2022ko azaroaren 10ean bidalitako zuzenketa-idazkiari dagokionez, Arartekoak egiaztatu du kexagileak 2022ko maiatzaren 30eko eskaeran jakinarazi zuela kontratua behar bezala inskribatuta zegoela EAEko Hiri Finken Errentamendu Kontratuen Erregistroan.

Ildo horretan, EAEko Hiri Finken Fidantzen Gordailuari eta Errentamendu Kontratuen Erregistroari buruzko martxoaren 15eko 42/2016 Dekretuaren 25. artikulua honako hau zehazten du:

- *“Etxebizitza-gaietan eskumena duen sailaren lurralde-ordezkaritzak dira horren kudeaketaren ardura duten organoak”.*

Azaldutakoarekin bat etorriz, Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen urtarrilaren 19ko 11/2021 Dekretuaren 17.1 p) artikulua Etxebizitzako lurralde-ordezkaritzari esleitutako eginkizunen artean dago:

- *“...Euskal Autonomia Erkidegoko Hiri Finken Errentamendu Kontratuen Erregistroa kudeatzea..”*

Horri dagokionez, APELen 28.2 artikulua berariaz adierazten du:

- *“Los interesados tienen derecho a no aportar documentos que ya se encuentren en poder de la Administración actuante o hayan sido elaborados por cualquier otra Administración. La administración actuante podrá consultar o recabar dichos documentos salvo que el interesado se opusiera a ello.”*

Azken batean, Arartekoak egiaztatu duenez, Gipuzkoako Etxebizitzako lurralde-ordezkariek, Gaztelagun programako dirulaguntzak izapidetzeko eta ebazteko organo eskuduna den aldetik, eskaera formalizatzen den unetik bertatik jakin ahal izan zuen errentamendu-kontratuaren edukia, errentamendu hori behar bezala inskribatuta baitago Euskal Autonomia Erkidegoko Hiri Finken Errentamendu Kontratuen Erregistroan.

Horrenbestez, Arartekoaren iritziz, organo berean Errentamendu Kontratuen eta Hiri Finken Erregistroa kudeatzeko ahalmenak daudenez, eta alokairu-laguntzak izapidetu eta ebatzi direnez, ez da inoiz beharrezkoa egin den zuzentzeko eskaera egitea. Erregistroari kontsulta egitea nahikoa izango zen eskaerak 2022ko apirilaren 26ko Aginduaren eskakizunak betetzen zituen egiaztatzeko.

Ondorioz, Arartekoaren iritziz, Gipuzkoako Etxebizitzako Lurralde Ordezkaritzak arreta handiz jokatu behar zuen, eta ofizioz egiaztatu kexaren sustatzailearen errentamendu-kontratua egokia zela, aldeztatik egiaztatuta geratu baitzen hura behar bezala inskribatuta zegoela Euskal Autonomia Erkidegoko Hiri Finken Errentamendu Kontratuen Erregistroan.

8. Orain arte azaldutakoa nahikoa ez balitz, Arartekoak kasu honetan laguntza ekonomikoa izapidetzeko eta aitortzeko atzerapena aztertu behar du.

Lehenik eta behin, kontuan hartu behar da 2022ko apirilaren 26ko Aginduaren 13.4 artikulua xedatzen duela Etxebizitzako lurralde-ordezkariek 3 hilabeteko epean ebatzi eta jakinarazi behar duela bere erabakia, eskaera egiten den egunetik zenbatzen hasita.

Lehen esan bezala, kexaren sustatzaileak laguntza ekonomikoa aitortzeko eskaera 2022ko maiatzaren 30ean formalizatu zuen. Hala ere, ez zuten konpontzeko beharrik izan 2022ko azaroaren 10era arte; hau da, 5 hilabete baino gehiago geroago. Hala ere, kexagileak erantzun egokia eman zion errekerimenduari 2022ko azaroaren 11n, egun bat geroago.

Hala ere, 2023ko urtarrilaren 3ra arte ez zuen Gipuzkoako Etxebizitzako lurralde-ordezkariek alokairurako laguntza ekonomikoa aitortzea ebatzi, eta 2022ko abenduaren 1a ezarri zuen sortzapen-data gisa.

Gainera, kexaren sustatzaileak 2023ko urtarrilean jarritako gora jotzeko errekurtsioa ez du ebatzi Etxebizitzako sailburuordeak, eta 2023ko azaroaren 3ra arte jakinarazi da. Hau da, formulatu eta 10 hilabetera, gutxi gorabehera.

Horrenbestez, oso garrantzitsua da kasu honetan administrazio-prozedura behar bezala antolatu, bideratu eta bultzatu den egiaztatzea, bidegabeko atzerapenak saihesteko, eta, horrela, alokairurako laguntza guztiz gozatuko dela bermatzeko.

9. Arartekoak gogorarazten du administrazio publikoek objektibotasunez ematen dietela zerbitzu interes orokorre, eta fede onaren eta bidezko konfiantzaren printzipioen arabera jokatu behar dutela.

Hain zuzen ere, Espainiako Konstituzioaren 103. artikulua berariaz ezartzen du Administrazio Publikoaren jardunak objektibotasunez betetzen dituela interes orokorrak, eta eraginkortasun- eta koordinazio-printzipioen arabera jarduten duela, besteak beste, legeari eta zuzenbideari bete-betean men eginez.

Horretarako, administrazio publikoek bete egin behar dute legeetan xedatutakoa, baita araudi aplikagarriaren babesean egindako eskaerak eta erreklamazioak epearen barruan eta berariaz ebazteko betebeharra ere (APELaren 21. artikulua).

Era berean, bizkortasun-printzipioak Administrazioari agintzen dio ardura duen administrazio-unitatearen titularrak ofizioz haiek bultzatu ditzala, eta anormaltasun edo atzerapen oro saihesteko behar diren neurriak eman behar ditu (APELaren 71. artikulua).

Are gehiago, kontuan hartu behar da dirulaguntzei lotutako administrazio-prozedurak *"arduraz bultzatu behar dituela Administrazioak"*¹⁵, hau da, administrazioek arreta berezia jarri behar dutela mota horretako prozeduretan.

Illo horretatik, gaiak bideratzeaz arduratu behar duten administrazio publikoetako langileek eta instrukzioa egin eta ebazpena emateko eskumena duten administrazio-organotako titularrek, bakoitzak bere eskumen-esparruan, erantzukizun zuzena dute berariazko ebazpena epe barruan emateko, legez ezarrita dagoen eginbeharra bete dadin.

10. Kasu honetan, Alokabide sozietate publikoak justifikaziorik gabeko atzerapena izan du administrazio-izapidetzean. Izan ere, atzerapen horrek dokumentazioaren azterketa berantiarra egin du, eta eskaera zuzentzeko errekerimendua egin du, ebazpena emateko eta erabakia jakinarazteko epea amaitu eta bi hilabete baino gehiago igaro ondoren. Atzerapen hori administrazio-jarduna gidatu behar duten printzipioen aurkakoa da.

Gainera, Gaztelagun programaren alokairurako laguntza aitortzeko eskaera izapidetzeko ez bultzatzeak eragin du sortzapena justifikatu gabe atzeratzea eta jaso beharreko zenbatekoa baldintzatzea. Horrek programaren helburu nagusiari kalte egiten dio, hau da, gazteei merkatu libreko etxebizitza baten alokairua ordaintzen laguntzea eta, bide batez, emantzipazioan laguntzea.

Egia da araudiak ez duela une zehatz bat finkatzen interesdunari eskatzeko faltan duen dokumentazioa zuzendu dezala. Alabaina, zerbitzu publikoa behar bezala emateko estandar gisa hartzen badugu prozedura ebazteko ezarrita dagoen gehieneko epea (hiru hilabete), zuzenketa eskatzeko bost hilabete baino gehiago igaro izanak zeharo gaitzen du behar bezala aritzeko eskatu behar den estandarra.

¹⁵ Galiziako Justizia Auzitegi Nagusia. 1266/2012 Epaia, azaroaren 14koa. [[ECLI:ES:TSJGAL:2012:9212](#)].

Horri gehitu behar zaio Gipuzkoako Etxebizitzako Lurralde Ordezkaritzak informazio hori ezagutzeko duen ahalmenari buruz arestian azaldutakoa, eta, horrela, laguntza ekonomikoa izapidetzean bidegabeko atzerapenak saihesteko.

Hala eta guztiz ere, Arartekoaren iritziz, eskaera eta harekin batera aurkeztutako dokumentazioa egiaztatze faseak laburra izan behar du, helburu mugatua baitu, eta ezin da luzatu ebazteko epearen mugak gainditzera.

Horrenbestez, Arartekoaren iritziz, prozedura bera ebazteko epea gainditu ondoren egin da balizko zuzenketa-eskaera, eta, beraz, zerbitzua ez da ona izan, kalte kuantifikatu bat eragin baitu: kexagileak ez du jaso eskaera epean ebatzi izan balitz egokituko litzaiokeen laguntza ekonomikoa (Sektore Publikoaren Araubide Juridikoari buruzko urriaren 1eko 40/2015 Legearen 32. artikulua).

Laburbilduz, sozietate publikoari egotzi behar zaio kexagileari legez jasan behar ez duen kalte bat eragin izana, zeina arrazoizko marjinetatik kanpo baitago. Horregatik, eragindako kaltearen ondorioz zehaztu behar da administrazioak duela erantzukizuna.

Arartekoak azpimarratu nahi du administrazioak ezin duela abantailarik lortu bere betebeharrak ez betetzeagatik. Ildo horretatik, Auzitegi Gorenaren otsailaren 27ko 299/2018 Epaia¹⁶ berak hauxe dio:

- *“Las consecuencias adversas de ese proceder indebido debe afrontarlas la Administración con arreglo al principio jurídico general que impide a los sujetos de derecho beneficiarse de sus propias torpezas o incumplimientos, condensado en el aforismo latino ‘allegans turpitudinem propriam non auditur’.”*

Beste era batera esanda, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak ezin du prestazioa ordaintzeko erabakia hartu eskatutako dokumentazioa aurkeztu zen dataren lehen egunetik; izan ere, dokumentazioa erraz kontsultatu ahal izan zen, onarpen-eskabidean adierazi baitzen kontratua behar bezala inskribatuta zegoela Euskal Autonomia Erkidegoko Hiri Finken Errentamendu Kontratuen Erregistroan.

11. Azken batean, Arartekoak kexa izapidetu ondoren, behar bezala egiaztatuta geratu da kexagileak 2022ko maiatzaren 30ean eskatu zuela Gaztelagun programaren alokairurako laguntza aitortzea, bitarteko elektronikoen bidez. Hala ere, bost hilabete baino gehiago igaro arte, 2023ko azaroaren 10ean, Alokabide sozietate publikoa espedientea izapidetzen hasi zen. Hau da, Gipuzkoako Etxebizitzako lurralde-ordezkaritari eskaera ebazteko eta jakinarazteko emandako epea baino beranduago.

¹⁶ **Auzitegi Gorena.** 299/2018 Epaia, otsailaren 27koa. [[ECLI:ES:TS:2018:704](#)].

Gainera, informazio hori eskura zuen kexagileak jakinarazi zuenean errentamendu-kontratua dagokion erregistroan inskribatuta zegoela.

Horrenbestez, aitortzeko eskaera justifikaziorik gabe berandu sustatu izanak bakarrik eragin du kaltea (hots, prestazioa berandu ordaintzea).

Gaztelagun alokairurako laguntzak arautzen dituen deialdiak prestazioa ordaintzeko data ezartzen du, eskaera aurkeztu edo, hala badagokio, zuzendu eta hurrengo hilaren batean. Beraz, ez da onargarria Alokabidek bultzatutako jarduketak atzeratu izana, eta, kasu honetan, erabakia ebazteko eta jakinarazteko aurreikusitako epea baino gehiago atzeratu dira.

Hori dela-eta, Arartekoak ezin du baliozkotzat jo prestazio ekonomikoaren sortzapena 2022ko abenduaren 1etik aurrerakoa izatea. Hori dela eta, erakunde honen iritziz, Eusko Jaurlaritzaren Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak, APELen 65. artikulua araberan, ofizioz hasi beharko lituzke laguntza izapidetzeari izandako atzerapenak eragindako kaltea konpontzeko beharrezkoak diren jarduketak.

Era berean, Arartekoaren ustez, Alokabide sozietate publikoak eta Gipuzkoako Etxebizitzako Lurralde Ordezkaritzak alokairurako laguntza aitortzeko eskaeren zuzenketak eskatzerakoan erabilitako eginbidea hobetzeko tartea dago. Arartekoaren iritziz, errentamendu-kontratua dagokion erregistroan inskribatuta zegoela egiaztatu ondoren, ofizioz kontsultatu behar zuten.

Hori guztia dela eta, otsailaren 27ko 3/1985 Legeak (erakunde hau sortu eta arautzekoak) 11.b) artikuluan ezarritakoaren arabera, Arartekoak honako gomendio hau egiten du:

GOMENDIOA

Azaldutako guztiagatik, Eusko Jaurlaritzaren Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak ofizioz hasi ditzala kexagileari Gaztelagun programaren alokairurako dirulaguntza batengatik sortutako zenbatekoa berrikusteko beharrezkoak diren jarduketak.

Nolanahi ere, adierazitakoari jarraikiz, Eusko Jaurlaritzaren Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak azter dezala beharrezkoa den Gaztelagun programaren alokairurako laguntzak izapidetzeko Alokabide sozietate publikoari aitortutako ahalmenak egokitzea.

Alokabidek erreklamazio honetan erabili dituen izapide-epetegiak dagokienez, Eusko Jaurlaritzaren Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak beharrezko neurriak har ditzala, Gaztelagun programaren alokairurako dirulaguntzen izapidea legezkotasun-, eraginkortasun- eta bizkortasun-printzipioekin bat etor dadin.

